Úloha | Vyzváněcí tóny

Otázka 1

VYZVÁNĚCÍ TÓNY

Karel uviděl v časopise pro teenagery tuto reklamu.

Karel má v mobilu kredit 30 tolarů.

Pošle SMS ve tvaru OPICE na 900 134 567.

Pak už Karel z mobilu **netelefonuje** ani **neposílá** SMS. **Nedobije** si kredit.

Jaký kredit bude mít Karel v mobilu přesně o týden později?

Kredit v tolarech: .....

Vyhodnocení otázky

ÚPLNÁ ODPOVĚĎ
Kód 1: 9 nebo 6 [*Uznáním hodnot 9 a 6 připouštíme více možností, kdy došlo k prvnímu nebo poslednímu zaslání vyzváněcího tónu.*]
Například: • devět • 30 − 7 × 3 = 8 [*Je vidět porozumění a vhodný postup. Malá chyba v násobení nebo dělení může být tolerována.*] • šest
NEVYHOVUJÍCÍ ODPOVĚĎ
Kód 0: Jiné odpovědi.
Například: • 8 [*Nepředveden způsob výpočtu – není vidět porozumění nebo vhodný postup.*] • 4
Kód 9: Nezodpovězeno.

Úspěšnost žáků

Úspěšnost žáků (%)	Celkem	Dívky	Chlapci
Česká republika	56,2	59,4	53,4
Průměr zemí OECD	53,6	53,4	53,8

Rozložení odpovědí českých žáků (2012)	Kód 1	Kód 0	Kód 9
Četnost (%)	56,2	39,0	4,9

Komentář

Tato otázka vyžaduje, aby žáci věnovali pozornost drobnému písmu, správně interpretovali smluvní podmínky při koupi služby a poté vypočítali, jaký dopad to bude mít na jejich skutečné náklady. Uvedená úloha z cyklu PISA 2012 byla vytvářena v době, kdy byl nákup vyzváněcích melodií běžnou záležitostí; přestože se reklamy na vyzváněcí tóny v některých zemích mezitím změnily, obdobné situace zůstávají relevantní i dnes. Žáci se mohou stále setkávat s inzeráty v podobném formátu, které propagují např. digitální hry či aplikace.

Při řešení otázky se použije myšlenkový proces „uplatňování finančních znalostí a porozumění“, protože od žáků vyžaduje provedení základních výpočtů (násobení a odčítání) s přihlédnutím k více faktorům, které nejsou na první pohled zřejmé (koupí jednoho vyzvánění uživatel souhlasí s tím, že bude každý den dostávat – a platit – nové vyzvánění). Úloha zároveň upozorňuje na širší problém, kterému mladí lidé čelí, když začínají činit finanční rozhodnutí a hospodařit s vlastními penězi.

Impulzivní nákup za 3 zedy bez přečtení drobného písma by žáka stál minimálně 8 zedů, i kdyby si chybu uvědomil okamžitě. Správná odpověď je 9 nebo 6, s ohledem na možnou nejasnost ohledně toho, kdy proběhne poslední stažení vyzváněcího tónu. V České republice správnou odpověď uvedlo 56,2 % žáků, což je o necelé 3 procentní body více než průměr zemí OECD.